

# FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló” a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az állatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márczius 6-án.

|   |  |  |
|---|--|--|
| Előfizetési árak:<br>Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.<br>Egyes szám ára 10 fill. | Felelős szerkesztő:<br><b>BILKEI FERENC.</b> | Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.<br>Szerkesztőség és kiadó-hivatal: <b>Szent-István-tér 1.</b><br>Egyes számok kaphatók: a dohánytőzsdékben. |
|---|--|--|

## KLOTILD FÖHERCEGNŐ. †

Az alcuthi főhercegi kastélyon fekete gyászlobogó leng. Mélységes szomorúság, sötét gyászt ad hírül. A bánat árnya átsuhan a szomorú téli tájon s nagy Magyarországon nem akad magyar szív s különösen Fejérmegyeének nincs egyetlen lakója, a kit meg ne döbbsentene, a kit el ne szomorítana a hír, mely a főhercegnőnek jóságos atyai szívét, nagy és nemes családjának minden tagját gyászba borította.

Csak tizenkilenc évet ért s a halál mégis régóta zsákmányának tekintette. Csak a pillanatot várta, mikor lecsaphat áldozatára. A kik ismerték, hódoló tisztelettel emlékeznek a magas, nyulánk természetű, székefűrtü hölgyre, a kinek arcáról kettőt lehetett leolvasni: a jóságot és bánatos komolyságot. A jóságot, mely atyai örökségként szállt reája s akkor volt legboldogabb, mikor a szenvedők könnyeit le-törölhette, mikor jötevé angyalként lépte át a nyomor küszöbét, hogy enyhülést és vigasztalást hozzon a bánat színhelyére.

A boldoggyermekkorának gondtalan világa, a mikor mindent viruló, mosolygó

tavasznak látunk, a mikor minden virág reményeinket neveli, az ő életében rövid, csak egy kedves álom volt. A sorvasztó betegség rálehelte fagyos lehelletét s addig gyötörte, míg modorlatlan tetemét a fehér-ravatra helyezték.

Ha volt vigasza, az a szeretet volt, mely mindenünnen feléje áradt, mely nap-sugárral vonta be a szomorú virághervadást. S megnyugtatóbb vigasztalás, a mely szemeit az Ég felé irányította. Valóságos, buzdó lelke megnyugodott az Isten rendelkezésében. Tudta, érezte, hogy örömeit nem e föld adja meg, hogy Isten szebb hazát készít neki a földnél. Ezért volt élete állandóan társalgás az égiekkel, ezért nem kelt panasz ajkain akkor, mikor élte tavaszán tél beköszöntését érezte.

A virágoktól illatos hóféhér ravatalon nyugszik immár. Illatozó, hervadozó virágok között, a milyen ő maga is volt. Halotti kísérete a lankadó szeretet lesz, a szemekből előcsillámoló könnyek drága gyöngyei. Ott fön, az angyalok hónapban pedig ünnep leend, hiszen egy tiszta, áldozatos lélek szállott vissza Teremtőjéhez, hogy folytatását lelje annak a szeretetnek, mely ártatlan szívét a földön dobogtatta.

Klotild királyi hercegnő 1884. május 9-én született Fiúmeban. A keresztségben Klotild, Mária,

Filomena, Rajneria és Anália neveket kapta. Életének legnagyobb részét vármegyénkben, főhercegi atya kedves tartózkodási helyén, Alcsuthon töltötte. Kedves, vidám gyermek volt, jóságért, szelidségeért mindenki rajongó szeretettel övezte körül. A boldog ifjuság boldogsága addig tartott, míg egy erős meghülés következtében tüdőbajt kapott. Ez idő óta élete a halál útja volt. Dr. Kéthly Károly egyetemi tanár orvosprofesszor a boldogult főhercegnő betegségét a következőleg adja elő:

A főhercegnő december elsején lett súlyos beteg. Estefelé a parkban sétált s mielőtt lefejt, panaszkodott a komornájának:

— A fejem fáj, úgy érzem, lázam van!

A következő nap már sürgönyöztek értem és a déli vonattal kiutaztam Alcsuthra. Megvizsgáltam a főhercegnőt és hurutos tüdő- és mellhártyagyulladását konstataáltam rajta.

— Kicsinyeség az egész — mondtam a környezetnek és elutaztam. A főhercegnőhöz akkor a közeli bicskei orvost, dr. Czizevszkyt hívták, aki az utolsó pillanatig ottmaradt a főhercegnő mellett. Aztán nem is mentem Alcsuthra, míg tegnap reggel táviratot kaptam dr. Czizevszkytól.

„Kedves kollégám!

A főhercegnő állapota rosszabbra fordult. Jöjjön azonnal, dr. Czizevszky.”

Azonnal vonatra ültem és tizenegy órakor már a főhercegnő betegágya mellett álltam. Negyven fokos láza volt és én lágtam, hogy utolsó óráit éli. Dr. Czizevszkyval közöltem is ezt a véleményemet, azután vigasztalni kezdtem a főhercegnőt, aki sirt.

## A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCÁJA.

### Zokogva.

Egy kis háchoz el-eljárak,  
Ablakánál meg-megállok  
Hallgatni;  
Bekették a kis ablakot,  
Még is hallom, hogy zokog ott  
Valaki.

Anyja karján egy kis gyermek  
S mindkettőnek könnye perog  
Titokba;  
Megzörgetem az ablakot,  
Aztán én is elballagok  
Zokogva.

Palfy István.

### Miért?

Pillanatra letettem a lapot, megtagapattam a szememet s körülnéztem, hogy nem álmodom-e. A körülöttem pezsgő élet, a pincérek lótas-futása, a beszélgetés moraja, az utca zibongása, mind hangosan bizonyították, hogy ébren vagyok. Aztán újra elolvastam a két sornyi táviratot az újságban, a mely hírül adta, hogy Jaáky Zoltán konstantinápolyi követéségi titkár agyonlőtte magát — és még mindig kételkedtem. Elhozattam a többi esti lapot, remélve, hogy azok nem hozzák a hírt. De csalódtam. Az egyik hosszabbban beszélt a dologról, megemlítve, hogy Jaáky levelet sem hagyott hátra.

Éreztem, hogy a kávéház levegője ólom-súlylaval nehezedik rám. Erős vágy fogott el a szabad levegő után. Eszembe jutott, hogy voltképpen azért jöttem ide, hogy öt órakor találkozzam Kemény Bélával. De azért fogtam a kalapomat, s kimentem az utcára, melynek rohanó árja azután magával ragadott.

Bármennyire nem akartam is, kénytelen voltam a hírek hitelt adni. Szegény Zoltán! Vajjon miért tette ezt? Kis gyerekkora óta jóbarátom volt. Ismertem egész érzs- és gondolatvilágát meg családi körülményeit s hármerre kutaitam, az okot nem tudtam megtalálni. Igaz, hogy könnyüvéru fia volt, a ki megszokta, hogy gondolai ne legyenek, de anyagi helyzete is jó volt, hisz vagyonának jövedelme meghaladta a hatzser forintot. Tehetsége nem volt bár fényes, de hivatali teendőit könnyen elvégezte s így előmenetelével is meg lehetett elégedve. Szerelmi bánat sem lehetett az ok. Mindig szerelmes volt ugyan, de egy hétnél tovább soha. Ha csalódott, annak csak örült, legalább újra kezdhette a játékot.

Igy töprengve, de az okot meg nem találva, valahogy kijutottam a Stefánia-utra. De mivel bántott a közönség vig lármája, meg a sétálók nagy tömege, befordultam a legelső oldalra. Jó messze a bokrok közt rozoga padra bukkantam. Eszembe jutott, hogy délelőtt nagyon sok dolgom volt s így a reggeli postát a zsebembe dugtam, hogy majd otthon átnézem. Leültem a padra s elővettem a nagy pamat levelet, hogy velük foglalkozva, legalább rövid ideig ne gondoljak Zoltánra.

De alig olvastam el kettőt-hármat, mikor az egyik borítékon Jaáky írását ismertem fel. Izgatottan téptem fel a pecsétet és futottam végig a

sorokon. A levél megadta a feleletet a miérte, a mi felett annyit töprengtem.

„Kedves Jenőm, a lapokból valószínűleg tudod már, hogy mit tettem. Tudom, hogy mindenki azt fogja rám mondani, hogy ostoba, vagy gyáva voltam. Am mondják. A világ ítélte már nem okoz nekem keserűséget. A bátyám nagyon meglepődik majd, talán sir is és esetleg emlékezetből elkészíti mellszobromat, melyet a jól megfizetett kritika bizonyára nagyon megdicsér. Ha kezébe kerülne neki ez a levél, kinevetne ő is, meg a világ is. Érzem, hogy senkinek sem tartozom magyarázattal, csak neked, ki legjobb barátom voltál és a ki legjobban meg fogsz érteni. Emlékezetemben elvonul előttem a sok együtt töltött boldog óra. A falusi élet gyermeki örömei, aztán a városi élet lázas sietése, telve az ifjuság felbuzduló lelkesedésével, a szív változó érzelmeinek folytonos lángolásával. És mindez még csak nehézzé sem teszi a választ, oly régóta megérelődött, oly szilárdá vált elhatározásom.

Eddig csak azért vártam, mert nem akartam kedves szülemeit megszorítani. De most, hogy ők nincsenek többé, nem találok okot, mely kezem visszatartná.

Diplomatának neveltek. Csillogópálya, könnyű útja a dicsőségnek s a fényes, kellemes életnek, meg aztán az üres hiúság ragyogó kielégítésének. Gyorsan emelkedtem, kitüntető megbízásokat kaptam, melyeket véletlenül jól oldottam meg s az elismerés, a rendjelek sem maradtak el. A legelőkelőbb körök kitüntető kegyességgel fogadtak s mindenütt a legelső köze soroztak.

Csak hogy persze ez sok pénzbe került. A

Mai lapunk 4 oldal.





szetés, hogy cső sorban az uraik bánnak meg, a kiknek esténként korcsmába annál kevésbé pedig pincszerre menni nem szabad. Őrizni kell otthon az asszonyokat. A melyik asszony pedig bármely ok folytán az ura védelmét éjjelre nélkülözni kénytelen, gondosan megvizsgálja háztartását, de különösen az ágy alját s hogy erős sodrófát készít kézhez, hogy Novothné példája szerint nefelejtés-sel jutalmazza meg azt a gazembert, a ki munka nélkül akar élésködni a más vagyónából.

## SZÍNHÁZ.

Vasárnap, december 13.

**A régi szerető.** Géczy ezen népszínművének nem az abszolút irodalmi értéke adja meg a becsét, hanem az a körülmény, hogy igazán tőről metszett magyar alkotás, egy kis kép a magyar életből, egy dobbanás a mi magyar szívünk-ből. És bár tudatában voltunk ennek, mégis őszintén megvallva némi aggodalommal néztünk ezen előadás elé, mert *Micsey-né Bácskay* Julcsa, tehát a direktor felesége vállalt szerepet. Városunk közönsége nem minden ok nélkül viseltetik némi előítélettel a direktornék szereplése iránt s hogy ez alkalommal kellemesen csalódtunk, örömmel említjük meg. Két ízben volt már *M. Bácskay* Julcsa ünnepekt primadonnája színházunknak s óhajtható, hogy az idén is gyakrabban lássuk a színpadon. Teljes odaadással, teljes színész-lelkével formálta meg Major Borcsa szerepében a talpra esett paraszt menyecskét; figyelemmel, gondnal dolgozta ki szerepének legpróbb részeit is, szerencsés énekválasztásával pedig jóízűséről, leleményességéről tett bizonyosságot. Az első felvonásban. „Ha tudat, hogy nem szeretél . . .” a másodikban pedig „Mért is szeretlek oly nagyon tégedet . . .” kezdetű népdalokkal hódította meg újra a közönséget, mely percekig tartó tapsviharral fogadta kedvelt primadonnáját. Mellette *Bay* László, *Jakabfi* Jolán és *Havaszti* Mici tüntették ki magukat ügyes szereplésükkel.

Hétfő, dec. 14.

**Jáfet 12 felesége.** Vig operette s mint ilyen egy nagy boldonság, melynek csak egyetlen előnye volt: a közönség a nevető görcsökig kacagott. Az egész darab a lehetetlenség viitt s fejtelőre állított semmisség, a zenéje épügy, mint librettója. E mellett még van benne egy csomó triviálitás s ezzel aztán elmondunk a darabról mindent. Az előadás folyamán Jáfet szerepében *Déri* Béla volt a 12 feleség boldog és boldogtalan férje s ismert színészrutinjával mint egyébkor, most is szívesen látt auk színpadon. A kacagató jelenetek kettős központja *Szalóky* s *Gyulyás* volt, akik gondoskodtak is róla, hogy a nézőtérén komoly ábrázat ne maradjon s ha teljes sikert nem arattak, ezt a direktornak köszönhetik, aki minden mőkázásuk dacára sem feledhette a nézőtér be nem népesített helyeit. Volt egy kis szenzációja is az estnek: *Tomory* Melissa három virágkosárral tündökölt. Ez valami vigasztaló megtiszteltetés lehet, mert a primadonnát az utóbbi napokban megfosztották nagyobb szerepeitől s úgy látszik, e miatti bánatát iparkodnak enyhíteni tisztelői. Amily szívesen hallgattuk francia énekét, époly szívesen vettük volna, ha *Bártfai* Margit é marad. Ha hangjával eddig nem aratott babérokat, ezután már nem fog aratni s így leghelyesebb, ha beéri a kar közös dicsőségével. *M. Nagy* Mari szertelen tulzása játékanak rovására van. (k.b.)

## IRODALOM.

**A néppárti naptár** 1904. évre megjelent. A jelesen szerkesztett naptár szebbnél-szebb elbeszéléseket, költeményeket, hasznos tudnivalókat és sikerült képeket tartalmaz. Melegen ajánljuk t. olvasóink figyelmébe. Egy példány ára 80 fillér, több példány megrendelésénél nagy árkedvezmény. Megrendelhető a pénz előleges beküldése mellett a „Néppárt” kiadóhivatalában Budapest, IV. Ferenc József-rakpart 27. II. em. 10.

# Papp Károly

selyem-kelme festő és vegyészeti ruha tisztító intézete

Székesfehérvár, Városháster 5. szám.

(Bejárat a Megyeház-utcáról.)

Elvállal minden e szakmába vágó ruhaneműeket festésre és tisztításra jutányos áron, felelőség mellett.

Szővet- vagy csipke-függönyök a legnagyobb vigyázattal festetnek vagy tisztítottanak. Gyász-ruhák haladék nélkül vétetnek munkába.

Postai rendelések pontosan és azonnal elintéztést nyernek.

## Vajeladás.

Az állami felügyelet alatt levő **Veszprémi vajtermelő szövetkezettől** nagyobb mennyiségű thea-vajat szerezttem be. Ajánjom a közönség figyelmébe. Egyedül nálam kapható. (Üzlethelyiség: Simor-u. 33. sz.)

**Németh János**  
sütőmester.

## Új butor üzlet!

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönség becses tudomására hozni, hogy saját műhelyemben készült asztalos munkákból raktárt tartok

### Kórház-utca 4. szám alatt (saját ház.)

Raktáron van uri-, háló-, ebédlo-, szalon-, előszoba és konyhabutorok a leg-szolidabb kivitelben, melyeknek jó minőségéért felelőséget vállalok.

Főelvem oda irányul, hogy ezen szakmában előforduló silány gyári munkák által félrevezetett közönség helyben találjon szolidan készült butorokat.

Elvállalok továbbá minta és rajz szerint választott butorok készítését bármily kivitelben, ugyszintén mindennemű asztalos munkákat jutányos áron.

Raktáromat a n. é. helybeli és vidéki közönség figyelmébe ajánlom.

Kiváló tisztelettel

**Nyári Gábor,**  
épület és butorasztalos.

## NOVENA.

azaz kilencnapos ájtatosság Jézus szentséges szívéhez valamely különös kegyelem elnyerésére. Kötve 60 fillér, fűzve 40 fillér darabonkint. Kapható és megrendelhető Rózmán István Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. a.

## Karácsonyi ajándék

a hölgyvilág részére.

Minden t. hölgy saját maga, minden divat szerint, fáradság nélkül készítheti ruháját az igazítható

## női taille-szabászáti készülék

segélyével, anélkül, hogy szabászáti-rajzot megtanult volna.

\*\*\* Eme készülék minden testalkat részére szabályozható. \*\*\*

Akadémiailag megvizsgált. — Számos elismerő irat.

Egy készülék ára utánvét mellett 3 kor.

**Guschelbauer Antal Sopron.**

Képviselők minden helységben kerestetnek.